

Ratibořské Hory

Kraj: Jihočeský

Správní obvod: Tábor

Nadmořská výška: 418 m n. m.

Počet obyvatel: 750

Adresa URL: www.ratiborskehory.cz

Okres: Tábor

GPS souřadnice: 49.462675N, 14.769807E

První pís. zmínka: 1515 (507 let)

PSČ: 391 42

Historie obce Ratibořské Hory

Již z roku 1515 se dochoval záznam o tavení stříbrných rud z Ratibořic a Vřesců v rožmberských hutích v Českém Krumlově. Obec Ratibořské Hory (Bergstadt), které vzniklo před čtyřmi sty osmdesáti lety na severovýchod od husitského Tábora, bylo po několik staletí závislé na dolování. S ním vzkvétalo i upadalo. V obyvatelích Ratibořských Hor zůstávalo hluboko zakořeněné přesvědčení, že základem jejich obživy není to, co je na zemi, tj. zemědělská a lesní výroba, nýbrž to, co je pod zemí, bohatství rudných dolů. Rozkvět hornictví způsobil mnohem větší soustředění obyvatelstva v Ratibořských Horách, než jaké odpovídalo možnostem zemědělské výroby v městečku a okolí. Není zřejmě možné počítat s tím, že v Ratibořských Horách bude někdy opět žít a pracovat tolik lidí, jako v dobách vrcholné slávy horního města koncem 16. století a znovu koncem 18. století. Pro období 14. století umísťují někteří badatelé do nedalekých Vřesců důležité hornické místo zvané v soudobých pramenech, zejména ve Vlastním životopisu Karla IV., jako Bresnicz. Nepřímé důkazy pro starší důlní činnost v oblasti Ratibořských Hor lze spatřovat v tom, že farní kostel v Ratibořicích, o němž je první zmínka roku 1369, byl zasvěcen sv. Mikulášovi, ochránci obchodu a hornických míst, nebo v několika pomístních názvech (např. les Staré hory, rybník Starohorský, název „staré hory“ pro důlní díla jihovýchodně od Podolí, dosvědčený již pro 16. století). Zajímavou indicií by mohla být i národnostní skladba obyvatelstva některých osad doby předhusitské, např. ve Vřescích nacházíme v druhé polovině 14. století převážnou většinu obyvatel německého původu.

Změnu zásadního rázu uzpůsobilo obnovení dolování v ratibořickém obvodu někdy počátkem 16. století. Již z roku 1515 se dochoval záznam o tavení stříbrných rud z Ratibořic a Vřesců v rožmberských hutích v Českém Krumlově. Po otevření několika dolů požádali bratři Mikuláš, Petr a Jan Měděncové o ustanovení ratibořského horního obvodu a dosáhli roku 1526 od krále Ludvíka udělení výsady těžit volně veškeré kovy ve vzdálenosti půl míle od Ratibořic na dobu patnácti let s podmínkou, že vytěžené kovy, převážně stříbro, budou dodávat královské komoře za stanovenou cenu. Necelý rok později, v únoru 1527, předali Měděncové své podíly na dolování Václavu z Lobkovic a na Chlumci. Výsledkem bylo podstatné zvýšení výnosu ratibořských dolů, z nichž byl na dobu patnácti let prominut královský poplatek (urbura), a velký zájem nových těžařů o dolování v tomto horním obvodu.

Jedním z předpokladů obnovené těžby stříbrné rudy ve větším rozsahu bylo získání kvalifikovaných odborníků, především horníků. Těžaři v ratibořském obvodu je povolávali většinou z Krušných hor, zejména z oblasti Jáchymova a pomohli jim zařídit provizorní obydlí. Vzhledem k

tomu, že obec Ratibořice byla vtěsnána do úzkého údolí, vytvořil se po roce 1526 postupně základ nového horního městečka na rovině v místě, které bylo zhruba stejně vzdálené od hlavních předpokládaných dolů. Na tomto místě dostávali původně horníci přivážené potraviny (proviant), kolem roku 1528 zde vznikl proviantní dům, který sloužil nejen k rozdělování zásob, ale i k činnosti horního úřadu. Jako nejvýznamnější dům v obci měl věžičku se zvonem a bicí hodiny. Pro nově vzniklou hornickou osadu, nazývanou někdy Nové nebo Mladé Ratibořice, se vžil lidový název Ratibořské Hory.

